

Наукове видання

**ЗБІРНИК
МАТЕРІАЛІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ:
«ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В АГРАРНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ»**

Одеса 2018

Друкується за рішенням Науково-технічної ради Одеської державної сільськогосподарської дослідної станції НААН України
Протокол №4 від 07.05.2018 р.

Впровадження інноваційних технологій в аграрний сектор України //
Матеріали міжнародної науково-практичної конференції // [Редкол.: В.Д. Орехівський (відп. ред.) та ін.]. – Хлібодарське, 2018. – 124 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Орехівський В.Д. – к.технічних наук;
Кривенко А.І. – к.с.-г.наук, доцент;
Осадовський З., д. sci., професор;
Ткаченко Г., д. sci.;
Іщенко І.О. к.с.-г. наук, доцент;
Гармашов В.В. – д.с.-г. наук;
Січкарь В.І. – д.б.н., професор;
Почколіна С.В. – к.с.-г. наук;
Зорунько В.І. – к.с.-г.наук, доцент;
Сметанко О.В. – к.с.-г. наук;
Маматов М.О. – к.с.-г.наук, доцент;
Соломонов Р.В. (відповідальний за випуск).

У збірнику матеріалів конференції висвітлено результати наукових досліджень науковців України та Польщі з актуальних питань генетики, селекції, насінництва, рослинництва та біотехнологій.

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.

Одеська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН України (ОДСДС), 2018 р.

Зміст

Н. Безеде Забур'яненість посівів озимої пшениці на тлі різних систем основного обробітку ґрунту у короткоротаційній сівозміні	6
С. Бурикiна, О. Найдьонова Вплив систем удобрення на мікроорганізми чорнозему південного та його біологічну активність	8
Л. Валевська, Л. Овсянникова Перспективи використання пророщеного зерна машу	11
М. Вельвер Ефективність Штамів <i>Rhizobium Ciceri</i> на різних фонах мінерального живлення	13
Н. Волкова, А. Венгер Молекулярно-маркерний аналіз генотипов сои по генам, зв'язаним с біохімічним складом насіння	17
Н. Волкова, Г. Слищук, О. Захарова, А. Корчмарєва KASP-SNP-генотипування в селекції і оцінці якості бобових культур	19
О. Гайдєнко Науково інноваційне забезпечення АПВ Центрального регіону України	21
В. Гармашов, В. Орєховський Стратегія розвитку біологічного (органічного) земледілля в Україні	29
Є. Голуб Використання методу седиментації SDS ₃₀ при оцінці генотипів пшениці м'якої озимої за хлібопекарськими властивостями.....	36
М. Грабовський. Вирощування кукурудзи і сорго цукрового, як біоенергетичних культур в сумісних посівах	38
М. Дем'янюк, В. Дубровін Досвід захисту посівів нуту в Україні	41
І. Єлькін Зелене добриво, як продукт підвищення родючості ґрунту	43
І. Іщенко Особливості застосування сорбційних речовин при закладанні багаторічних насаджень	50
Г. Капустіна, С. Бурикiна Ефективність органічних і мінеральних добрив у післядії під соняшник в умовах Причорноморського Степу України	53

Л. Карпук, О. Крикунова, Л. Богатир, В. Караульна, А. Павліченко Формування продуктивності біологічних форм буряків цукрових залежно від тривалості вегетаційного періоду	57
Т. Кирилук, А. Лисовая, О. Захарова, А. Корчмарева Современное состояние генномодифицированных зернобобовых культур	59
О. Коблай Створення вихідного матеріалу кукурудзи для селекції гібридів з інтенсивною вологовіддачею зерна під час дозрівання	61
С. Коблай Успадковування основних господарсько цінних ознак у гібридів гороху F ₂	63
Р. Коваленко, О. Олешко Підготовка фахівців з точного землеробства як крок до вдосконалення вітчизняних технологій у рослинництві	65
І. Когут Продуктивність кукурудзи залежно від строків сівби в умовах Півдня України	69
Я. Кренців Вивчення колекційних зразків сої за тривалістю вегетаційного періоду	72
А. Кривенко, М. Маматов, Л. Овсяннікова Білкові резерви України.....	75
А. Кривенко, М. Маматов, Р. Соломонов Особливості виращування сочевиці	77
А. Кривенко, О. Сметанко Формування урожаю та якості зерна пшениці озимої при біологізації технології її вирощування	79
Г. Лаврова, О. Ганжело Вихідний матеріал для селекції сої на посухостійкість та покращення біохімічних властивостей насіння	81
О. Лук'янчук Характеристика сучасних сортів озимих зернових культур та особливості технологій їх вирощування в умовах Південного Степу України	83
С. Мкртчян Пользование суспензии хлореллы в растениеводстве.....	86
Т. Нарган Дослідження та використання похідних віддаленої гібридизації в селекції пшениці м'якої озимої.....	90
Л. Овсяникова Особливості охолодження дрібнонасіненевих культур.....	92

Л. Карпук

д. с.-г. н., професор

О. Крикунова

к. с.-г. н., доцент

Л. Богатир

к. с.-г. н., асистент

В. Караульна

к. с.-г. н., асистент

А. Павліченко

асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква

ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ БІОЛОГІЧНИХ ФОРМ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗАЛЕЖНО ВІД ТРИВАЛОСТІ ВЕГЕТАЦІЙНОГО ПЕРІОДУ

Продуктивність буряків цукрових залежить від тривалості вегетаційного періоду, який встановлюється як термінами їх сівби, так і періодом збирання. Завершальним етапом вирощування буряків цукрових є їх збирання. Головним завданням якого є максимальне збереження всього реалізованого потенціалу продуктивності культури – урожайності, цукристості та технологічної якості коренеплодів. Вирішення цих питань можливе за дотримань рекомендацій з технології збирання буряків цукрових одним з елементів якої є збирання в оптимальні терміни, що і було метою наших досліджень.

Програмою досліджень передбачалося вивчення впливу тривалості вегетаційного періоду на продуктивність біологічних форм буряків цукрових. Польові дослідження проведено протягом 2015–2017 рр. на дослідному полі НВЦ Білоцерківського НАУ, що розміщене в центральній частині Правобережного Лісостепу України – зоні нестійкого зволоження, що характеризується помірно континентальним кліматом.

Схема досліджу: фактор А – біологічна форма (диплоїди, триплоїди), фактор В – гібрид (Український ЧС 72, Аліція, Мішель, Булава Злука, Муррей), фактор С – тривалість вегетаційного періоду – термін збирання 30 вересня (І термін) – вегетаційний період 161 день, 30 жовтня (ІІ термін) – вегетаційний період 191 день і в першу декаду листопада (ІІІ термін) – вегетаційний період 195–200 діб.

Густота стояння рослин перед збиранням врожаю обох біологічних форм буряків цукрових була майже однаковою і становила: диплоїдних форм 105,9–106,9 тис/га, а триплоїдних – 105,6–107,0 тис/га (НІР₀₅ біологічна форма, фактору А = 0,56 тис./га). Збільшення тривалості вегетації буряків цукрових забезпечувало істотну прибавку урожайності коренеплодів. Найвищу врожайність коренеплодів обох біологічних форм одержано за тривалості вегетації 201 день, тобто за найпізнішого строку збирання – 10 листопада, яка у диплоїдних і триплоїдних біологічних форм становила відповідно – 59,2 і

59,9 т/га, що на 6,3 та 6,8 т/га вище, ніж за тривалості періоду вегетації 161 день – за збиранні буряків у перший строк – 30 вересня. Приріст урожайності гібридів вітчизняної селекції упродовж жовтня був інтенсивнішим, ніж гібридів зарубіжної селекції Цукристість коренеплодів диплоїдних форм за тривалості вегетації 161 день – збирання 30 вересня становила 15,1 %, то за тривалості вегетації 191 день – збирання 30 жовтня вона була 15,3%, а за тривалості вегетації 201 день – збирання 10 листопада – 15,6 %, триплоїдних форм цукристість була відповідно – 14,9 %, 15,2% та 15,5 % (НІР₀₅ строк збирання = 0,15 %). Збір цукру залежить не скільки від біологічних форм буряків, а від ґрунтово-кліматичних умов вирощування буряків цукрових. Аналогічна залежність спостерігається залежно від генотипу гібридів.

Встановлено, що збільшення тривалості вегетації буряків цукрових забезпечувало істотну прибавку урожайності та цукристості коренеплодів обох біологічних форм. За вегетаційного періоду 191 добу (збільшення на 30 діб) – другий строк збирання забезпечило підвищення урожайності коренеплодів диплоїдних та триплоїдних форм на 5,0 т/га, порівняно з тривалістю вегетації 161 добу. Підвищення урожайності та цукристості, забезпечило отримання додаткового збору цукру біологічних форм, відповідно – на 0,9 та 1,0 т/га.

Продовження вегетації до 10 листопада (201 доба) також сприяло значному приросту урожайності як диплоїдної, так і триплоїдної форми буряків, порівняно з другим строком. Прибавка урожайності коренеплодів диплоїдних форм становила 1,3 т/га, триплоїдних – 1,7 т/га. Але перенесення збирання на такий пізній строк в зоні нестійкого зволоження Правобережного Лісостепу є ризикованим. Тобто, продовження вегетації буряків цукрових в осінній період на 30-40 діб є одним із основних резервів збільшення урожайності коренеплодів, підвищення цукристості та збору цукру з кожного гектара.

Список використаних джерел

1. Карпук Л.М. Влияние сроков уборки на продуктивность биологических форм сахарной свеклы. Сахарная свекла. 2013. № 8. С. 45-48.
2. Карпук Л.М. Продуктивність гібридів залежно від біологічних форм цукрових буряків. Збірник наукових праць Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України. 2013. Вип. 17. Т. 1. С. 140-145.
3. Карпук Л.М., Вахній С.П., Крикунова О.В. та інш. Продуктивність буряків цукрових залежно від гідротермічних умов вегетаційного періоду. Збірник наукових праць “Агробіологія”. 2015. Вип. 2 (121). С. 23–28.
4. Märlander B. Optimierung von Anbauverfahren. Züchtungsfortschritt. Sortenwahl Zuckerrüben. Ute Bernard-Pätzold Druckerei & Verlag, 1991. 138 s.
5. Свекловодство. Под ред. В.Ф. Зубенка. К.: НПП ООО «Альфа-стевия ЛТД», 2005. 400 с.